

Procederen in familiezaken

Rosalie Troost

Rechter rechtbank Amsterdam

Verdiepingsbijeenkomst Praktizijnsbibliotheek 9 februari 2017

Welke zaken behandelt de familierechter?

- Echtscheidingsverzoek
- Gezag- en omgangsverzoeken
- Levensonderhoud
- Verdeling huwelijksgoederengemeenschap
- Verrekening
- Kinderbeschermingsmaatregelen
- Afstamming, erkenning, adoptie etc.
- BOPZ

Belang bijeenkomst

- Bijeenkomst uitgelezen kans om te horen hoe u tegen zaken aankijkt.
- Voor mij de mogelijkheid om met u te bespreken hoe wij het graag zien

Wat komt er aan de orde?

- Inhoud verzoekschrift
- Planning van zaken
- Horen 12- minners
- Welke interventies kan de rechter op zitting plegen om de voortgang te bespoedigen?
- GOO zitting

Waarop moet u letten als u een verzoek formuleert?

- Vereisten verzoekschrift
- Stelplicht
- Producties/ draagkrachtberekening

Vereisten verzoekschrift

- Artikel 278 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
- 1. Het verzoekschrift vermeldt de voornamen, naam en woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats in Nederland, het werkelijk verblijf van de verzoeker, alsmede een **duidelijke omschrijving van het verzoek** en **de gronden** waarop het berust.

Dus wat verzoekt de verzoeker en waar baseert hij/zij dat op?

Petitum!

Vereisten verzoekschrift scheidingszaken

Artikel 815 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Nadere vereisten aan verzoekschrift in scheidingszaken:

Onder andere:

- gegevens van de minderjarige kinderen
- ouderschapsplan
- vermelding waarover overeenstemming is bereikt en waarover niet
- processtukken die betrekking hebben op de vovo

Petitum

- **Duidelijke omschrijving van het verzoek en de gronden** waarop het berust
- **Petitum:** Formuleer duidelijk uw verzoek.

(verschil dagvaarding/verzoekschriftprocedure)

- Is er gedurende de procedure wat veranderd, formuleer het verzoek opnieuw.
- Gemeenschappelijk verzoek (eenhoofdig gezag niet alleen in op)
- Verdeling (verzoek om af te splitsen). (April 2013: De landelijk uniforme werkwijze in verzoekschriftprocedures gecombineerde mondelinge behandeling.)
- Verrekening (noem een bedrag)

Stelplicht

- **de gronden waarop het verzoek berust**
- 149 Rv (...) Feiten of rechten die door de ene partij zijn gesteld en door de wederpartij niet of niet voldoende zijn betwist, moet de rechter als vaststaand beschouwen (....)
- 150 Rv Degene die zich beroept op de rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten of rechten, draagt de bewijslast van die feiten of rechten, tenzij uit enige bijzondere regel of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid een andere verdeling van de bewijslast voortvloeit.

Waar zien we het mis gaan?

- Behoefte aan levensonderhoud

(als Hof norm wordt betwist, behoefte onderbouwen. Stelplicht rust op verzoeker)

- Gebrek aan draagkracht (Stelplicht rust op verweerder)
- Wijziging van omstandigheden
- Eenhoofdig gezag
- Toepasselijk recht? Wat behoort er tot de huwelijksgoederengemeenschap? Peildatum? Wat is de waarde?

Waar zien we het mis gaan? II

ECLI:NL:RBAMS:2016:8784

Zaak recht Quebec, geldstromen

ECLI:NL:RBAMS:2016:1732

“De vrouw vraagt wijziging van voormelde beschikking nu deze niet meer voldoet aan de wettelijke maatstaven. De vrouw stelt dat zij niet langer in staat is om de hiervoor genoemde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van genoemde minderjarige kinderen te voldoen. Zij overlegt hierbij financiële bescheiden waaruit haar stelling moge blijken, terwijl voorts een draagkrachtberekening wordt overgelegd.”

HR 19-7-2009, ECLI:NL:HR:2009:BI2036

- Verdeling gemeenschap
- 3.3.2 Deze klacht is tevergeefs voorgesteld, omdat zij berust op een opvatting die in haar algemeenheid niet juist is. Het beginsel dat niemand kan worden genoodzaakt om in een onverdeelde boedel te blijven, brengt **niet mee dat de rechter onder alle omstandigheden verplicht is tot het gelasten of vaststellen van (de wijze van) de verdeling. Het staat de rechter vrij dat verzoek af te wijzen indien partijen nalaten te voldoen aan de**, ook in het kader van een verzoek op de voet van art. 3:185 BW te stellen **eis dat zij de rechter voldoende gegevens verschaffen om het verzoek te kunnen beoordelen.**

Producties

HR 8 januari 1999 NJ 1999, 342: overleggen processtukken uit andere procedure

Het overleggen in geding van processtukken uit andere procedure met de verklaring dat de inhoud daarvan als 'hier herhaald en geïnsereerd' heeft te gelden, is niet voldoende om hetgeen in die stukken aan stellingen en feiten is te vinden te beschouwen als aangevoerd in het geding. **Voor rechter dient duidelijk te zijn wat hem ter beoordeling wordt voorgelegd en voor wederpartij waarop zij verdediging dient af te stemmen.**

Producties II

HR 17 oktober 2008, NJ 2009, 474

Met **verweer** dat is gevoerd **in** een bij conclusie of akte overgelegde **productie** zal rekening moeten worden gehouden, indien uit de conclusie of akte, mede in verband met de eerdere gedingstukken, **voldoende kenbaar** is dat de betrokken partij de inhoud van die productie mede als verweer naar voren wil brengen en uit de productie **voldoende duidelijk** blijkt welk verweer aldus wordt gevoerd.

Wij hoeven dus niet te zoeken in dossier.

Het is aan u om ons te wijzen op wat van belang is in producties.

Leeswijzer producties/tabbladen

Draagkrachtberekening

- Artikel 3.1 van het procesreglement alimentatie

Wanneer de draagkracht en/of de behoefte betwist wordt/worden, dienen bij het verweerschrift de bescheiden genoemd in bijlage 3 van dit procesreglement te worden overgelegd

- Bijlage 3 van het procesreglement

Bij betwisting van de behoefte en/of draagkracht dienen beide partijen uiterlijk tien dagen voor vermelde behandelingsdatum een behoefteberekening en/of een draagkrachtberekening vanaf de ingangs-/wijzigingsdatum tot heden, voorzien van onderliggende stukken dien(t)(en) te overleggen.

Planning

- Filteren
- Plannen
- Horen 12-minners
- Nagekomen stukken
- Afsplitsen of niet

Kindbrieven/horen 12-minners

- kindbrief wordt gestuurd indien
 - a. het een 8 t/m 11-jarige betreft;
 - b. het een verzoek tot uithuisplaatsing, omgang, hoofdverblijf of verhuiszaak betreft.

- Anders bij gemeenschappelijke voorzieningen:

Dan wordt geen brief verstuurd. Graag horen we het wel als 12-minners wensen te worden gehoord. Indien gewenst horen wij die!

- 12- zijn welkom

Interventies om voortgang te bespoedigen

- Deskundigenbericht?
- Termijnen afspreken?
- Volgende zitting reeds plannen?
- Andere suggesties?

GOO Gericht op Oplossing

- Vereist:
- onderhandelingsbereidheid
- Onderhandelingsruimte

Hulp advocatuur in selectie/aanbreng zaken welkom!

Bespreken met cliënt

- Wat is voor uw cliënt het meest knellende probleem? Welke achterliggende geschilpunten zijn er? Welke belangen staan er voor uw cliënt op het spel?
- Wat zal voor de wederpartij het meest knellende probleem zijn? Welke belangen staan er voor haar op het spel? Probeer u met uw cliënt te verplaatsen in de wederpartij.
- Welke mogelijkheden ziet uw cliënt om tot een finale oplossing te komen van het geschil, waarbij óók recht wordt gedaan aan de belangen van de wederpartij? Hoe zouden mogelijke oplossingen eruit kunnen zien?

- Wat nog ter tafel komt.